

Sähköisen asioinnin jaoston

VUODEN 2005 TOIMINTASUUNNITELMA

Hyväksytty jaoston kokouksessa 15.12.2004

Sisällys

1	LÄHTÖKOHTIA	3
2	TIETOYHTEISKUNTANEUVOSTON ANTAMAT TEHTÄVÄT	4
3	JAOSTON EHDOTTAMAT HANKKEET JA TYÖSKENTELYTAPA	4
3.1	Hankekartta – sähköisen asioinnin visioiden, strategioiden ja hankkeiden tietopohja	6
3.2	Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö	6
3.3	Laajojen yhteishankkeiden rahoitusmallit	7
3.4	Perusmoduuliajattelu – case käyttöoikeuksien hallinta	8
3.5	Asiakirjojen ja tietojen digitaalinen välitys (ja eDay)	8
4	SEURATTAVIA STRATEGISESTI MERKITTÄVIÄ HANKKEITA	10
5	JATKOTYÖSTÄMISTÄ VAATIVIA ASIOITA JA HANKEIDEOITA	10

1 Lähtökohtia

Suomi on kansainvälisesti katsoen edelleen yksi johtavia sähköistä hallintoa kehittäviä maita, joskaan Suomi ei ole aivan terävimmässä kärjessä. Kehityksen etujoukossa pysyminen edellyttää jatkuvaa panostusta kehittämistoimenpiteisiin. Sähköistä asiointia ja hallintoa ei kuitenkaan kehitetä kansainvälisten vertailujen vuoksi, vaan ensisijaisesti koko julkisen hallinnon uudistamiseksi tuottamaan entistä parempia ja kustannustehokkaampia julkisia palveluja. Hallinnon uudistaminen asiakkaiden tarpeista ja hallinnon tuottavuusvaatimuksista johtuen tieto- ja viestintätekniikkaa avulla asettaa johdolle haasteita. Uudistaminen vaatii johdolta kykyä tunnistaa avautuvat mahdollisuudet sekä viedä uudistukset läpi kaikilla hallinnon tasoilla. Myös poliittisella tasolla tarvitaan yhä selkeämpää suunnan näyttämistä ja selkeiden strategisten tavoitteiden asettamista sähköisen hallinnon kehittämiseksi.

Sähköisen asioinnin jaoston tehtävänä on edistää sähköistä asiointia julkisessa hallinnossa. Jaosto tekee tietoyhteiskuntaneuvoston sille antamat tehtävät ja sen odotetaan tekevän myös aloitteita tarpeellisiksi katsomistaan aiheista. Aloitteitaan jaosto voi sisällyttää tietoyhteiskuntaneuvoston vuotuisen raporttiin. Halutessaan jaosto voi olla myös muulla tavoin aktiivinen. Tietoyhteiskuntaohjelmassa on jaoston toiminnalle asetettu vain yleisiä lähtökohtia. Siten jaosto voi varsin pitkälle itse päättää, minkälaisiin toimiin se haluaa ryhtyä ja mitä asioita edistää.

Vuoden 2005 toimintasuunnitelma on laadittu edellisen vuoden suunnitelman pohjalta. Moniin vuoden 2004 suunnitelmassa mainittuihin asioihin päästään eri syistä käsiksi vasta vuoden 2005 aikana. Paikallis- ja aluehallinnon, erityisesti kuntasektorin merkitys on sähköisessä asiointissa erittäin suuri. Jaosto tarkastelee asioita koko julkisen sektorin kannalta ottaen erityisesti huomioon kuntasektorin tarpeet. Käynnistettävillä hankkeilla pyritään lisäämään ymmärrystä, parantamaan yhteistyömahdollisuuksia ja viemään eteenpäin uusia ideoita. Myös tietotekniisiin kysymyksiin ja sähköistä asiointia edistäviin tekniikoihin voidaan tutustua.

'Sähköinen asiointi' on käsitteenä yleisesti ymmärretty viittaavan konkreettisiin sähköisiin palveluihin ja ylipäätään asiakkaan ja viranomaisen välisiin vuorovaikutustilanteisiin. Jaosto kuitenkin katsoo, että sen tehtäväalue nimestään huolimatta kattaa tätä laajemman alueen, so. 'sähköisen hallinnon', johon voidaan katsoa kuuluvan koko se julkisyhteisöjen poliittis-hallinnollisten toimintojen ja prosessien kokonaisuus, jossa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa¹.

Jaoston omat resurssit ovat hyvin rajalliset. Toisaalta lukuisia merkittäviä sähköisen asioinnin hankkeita ja toimenpiteitä on jo käynnissä niin valtio- kuin kuntasektorilla. Tämän vuoksi jaosto keskittyy vain koordinaatiota edellyttäviin toimenpiteisiin tai mahdollisimman laajasti eri osapuolia palveleviin yhteisiin hanke ideoihin ja -ehdotuksiin. Jaosto pyrkii löytämään erityisesti sellaisia 'uusia avauksia', jotka toteutuessaan tukisivat eri tahoja

¹ Laajemmin sähköiseen hallintoon liittyvistä käsitteistä ks. Ari-Veikko Anttiroiko: e-Government-alan tutkimustarveselvitys. Tietoyhteiskuntainstituutin raportteja 3/2004, Tampereen yliopisto.

sähköisen hallinnon kehittämisessä, tai joihin liittyvät teemat ovat jääneet vähemmälle huomiolle. Jaostolla itsellään ei ole resursseja näiden hankkeiden ja ehdotusten varsinaiseen toteuttamiseen. Tästä johtuen jaoston tarkoituksena on – työstettyään ensin hankkeiden riittävän toteuttamiskelpoisiksi – ehdottaa myöhemmässä vaiheessa suunnitelmaan sisältyvien hankkeiden ja selvitystöiden toteuttajiksi eri tahoja tai toimijoita. Näitä etsitään ensisijaisesti jaoston omista taustaorganisaatioista. Hanke-ideoiden ja -ehdotusten pohjalta jaosto tarvittaessa laatii aloitteita tietoyhteiskuntaneuvostolle.

Hankeideoiden ja -ehdotusten lisäksi jaosto myös seuraa keskeisiltä osin eri tahoilla käynnissä olevia hankkeita, strategioiden laadintaa ja niiden edistymistä.

Jaoston tehtäväkenttää sivuaa kaksi toimialuetta, jotka jaosto rajaa työnsä ulkopuolelle: opetustoimeen liittyvää sähköisen asioinnin kehittäminen kuuluu koulutus, tutkimus ja tuotekehitys –jaostolle. Sosiaali- ja terveystoimen kehittämisestä tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntäen huolehtii puolestaan sosiaali- ja terveydenhuolto –jaosto. Sähköisen asioinnin jaosto kuitenkin seuraa myös näillä alueilla tapahtuvaa kehitystä ja on tarvittaessa yhteistyössä em. jaostojen kanssa.

2 Tietoyhteiskuntaneuvoston antamat tehtävät

Tietoyhteiskuntaneuvosto laatii vuosittain raportin tietoyhteiskunnan tilasta. Ensimmäinen raportti on parhaillaan työn alla ja valmistuu vuoden 2004 loppuun mennessä. Toisen raportin valmistelu käynnistyy syksyllä 2005 ja julkaistaneen seuraavan vuoden helmikuussa. Raportin yhteydessä esitetään myös vaikuttavuustavoitteita ja -mittareita. Jaosto osallistuu vuonna 2005

- tietoyhteiskuntaraportin laadintaan,
- tietoyhteiskuntakehitystä kuvaavien vaikuttavuustavoitteiden ja mittareiden työstämiseen ja
- muihin neuvoston mahdollisesti osoittamiin tehtäviin.

3 Jaoston ehdottamat hankkeet ja työskentelytapa

Sähköisen asioinnin ja hallinnon visiot ja strategiat vaativat täsmentämistä. Myös käytännön hankkeita toteutetaan hajallaan hallinnossa. Millään taholla ei tunnu olevan riittävää käsitystä siitä, mitä kaikkea on tehty ja mitä on tekeillä tai suunnitteilla. Käytössä ei ole koottua tietoa myöskään siitä sähköisten palvelujen kirjosta, jota julkinen hallinto jo tällä hetkellä kokonaisuudessaan tarjoaa kansalaisille ja yrityksille. Puutteelliset tiedot johtavat helposti erilaisiin näkemyksiin sähköisen asioinnin tilasta, kehittämisestä ja tulevaisuuden mahdollisuuksista. Tarvitaan uusia tapoja jäsentää ja hahmottaa sirpaleiselta näyttävää todellisuutta sekä rohkeutta ja kykyä nähdä kauemmaksikin tulevaisuuteen. Lisäksi tarvitaan parempaa tietoa kansainvälisestä toiminnasta, erityisesti EU:n sähköisen asioinnin linjausten merkityksestä jäsenvaltioille. Myös toisten jäsenvaltioiden kokemuksia voidaan hyödyntää ja ottaa oppia.

Parhailaan valtiovarainministeriössä laaditaan yhteistyössä kuntien ja valtion viranomaisten edustajien kanssa julkisen hallinnon yhteistä sähköisen asioinnin strategiaa, jonka on tarkoitus valmistua toukokuussa 2005. Valmistelutyötä ohjaa valtionhallinnon ja kunnallishallinnon edustajista koostuvat johtoryhmä. Jaosto pitää laadittavaa strategiaa tärkeänä ja seuraa sen valmistumista.

Vuonna 2005 jaosto ehdottaa seuraavien hankkeiden käynnistämistä sähköisen hallinnon eteenpäin viemiseksi:

- tietopohjan parantaminen sähköisen asioinnin kehityksestä ja hankkeista
- julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelun tiivistäminen
- yhteishankkeiden rahoitusmallien kehittäminen
- moduuliajattelun vahvistaminen sähköisen asiointipalvelujen kehittämiseksi
- sähköisen asiakirjojen ja tietojen siirron lisääminen.

Nämä hankkeet jaoston käsityksen mukaan tukevat osaltaan meneillään olevaa valtionhallinnon ja kunnallishallinnon tietohallinnon johtamisen uudistamista (ns. TIME-hankkeita).

Jäljempänä kustakin hankkeesta tai tehtävästä on esitetty lyhyt kuvaus, tavoite, tarvittavat toimenpiteet ja jaoston esiselvitysryhmä. Kullekin hankkeelle nimetty jaoston esiselvitysryhmä täsmentää ehdotettua hankealoitetta, sen tavoitetta, sisältöä ja rajoituksia sekä laatii ehdotuksen siitä, miten hanke olisi toteutettavissa. Tämä alustava esiselvitys tai toteutamis suunnitelma (noin 2-5 sivua pitkä) tulisi sisältää seuraavat asiat

- hankeidean täsmennetty kuvaus
- mitkä olisivat hankkeen tavoitteet ja/tai mitä siinä tulisi tehdä
- miten hankkeen toteutuksessa edetään (tarvittaessa luonnos hankesuunnitelmaksi)
- ehdotus hankkeen rahoituksesta tai rahoituslähteistä
- ehdotus hankkeen toimeenpanosta vastaava(i)sta taho(i)sta.

Esiselvityksessä *ei ole tarkoitus* laatia ehdotuksia itse substanssiasiaista tai sen ratkaisemiseksi – ne edellyttäisivät huomattavasti laajempaa valmistelua. Ehdotukset koskisivat lähinnä sitä, miten hanketta viedään eteenpäin. Tosin raja toteutusta koskevien ja substanssia koskevien ehdotusten välillä ei ole tarkka ja voi vaihdella hankkeittain niiden luonteesta riippuen.

Esiselvitykset / toteutussuunnitelmat laaditaan joko tammikuun tai helmikuun loppuun mennessä siten kuin kunkin hankkeen kohdalla on esitetty. Jaoston esiselvitysryhmä voi tarvittaessa käyttää taustaorganisaatioitaan valmistelutukenaan.

3.1 Hankekartta – sähköisen asioinnin visioiden, strategioiden ja hankkeiden tietopohja

Kuvaus: Sähköisen asioinnin kehittämistoimien suuntaamiseksi tarvitaan hankekartta tms., jonka pohjalta voi jäsennellysti muodostaa selkeämmän käsityksen sähköisen asioinnin tilanteesta ja kehittämisenäkymistä. Hankekartta koostuu sähköisen asioinnin koko alueen kuvauskehikosta sekä merkittävistä hankkeista, jotka sijoitetaan valmistuneeseen kehikkoon. Hankekartta voi olla graafinen esitys tai muu jäsenitys, jonka avulla voidaan osoittaa, millä alueilla on eri toimenpiteiden koordinoitutarvetta. Kartta edesauttaa uusien hankkeiden kohdentamista sinne, missä niistä arvioidaan olevan eniten tarvetta ja/tai hyötyä. Hanke olisi alustavasti kaksivaiheinen: ensimmäisessä vaiheessa etsitään soveltuvia kuvaustapoja ja työmenetelmiä, määritellään hankkeiden luokittelukriteereitä sekä niiden pohjalta luodaan yleinen viitekehikko. Seuraavassa vaiheessa kootaan merkittävimmät julkishallinnossa meneillään olevat hankkeet. Hankkeiden merkittävyyttä arvioidaan niiden oletetulla vaikuttavuudella tietoyhteiskuntakehitykseen ja erityisesti sähköiseen asiointiin.

Tavoite: Luodaan (1) kokonaisnäkemys sähköisen asioinnin kehittämisen tilasta ja tämänhetkisistä hankkeista julkisessa hallinnossa, (2) tunnistetaan, millä alueilla kehittämistyössä on tarve saada laajempaa yhteistyötä ja mitkä olisivat painopistealueita sekä (3) edesautetaan tällä tavoin laajempien kehittämisohjelmien syntymistä. (4) Hankekartta voi myös osaltaan osoittaa alueita, joilla tarvitaan yhteisiä suosituksia.

Toimenpide: Jaosto käynnistää esiselvityksen, johon sisältyy soveltuvien kuvaustapojen ja työmenetelmien hankinta sekä hankkeiden luokittelukriteereiden täsmentäminen. Jaosto käsittelee esiselvityksen tulokset ja päättää sen perusteella jatkosta. Hankkeiden kuvausmallin tai kehikon kehitystyö sopisi hyvin ostopalveluna tehtäväksi.

Jaoston esiselvitysryhmä: Pekka Sinkkilä/ LVM (kokoonkutsuja), Ritva Elonen (TietoEnator), Juhani Korhonen (VM) ja Veikko Syyrakki (Seutukeskus Häme). Esiselvitysryhmä selvittää myös tulisiko hankekartan kuvausmalli toteuttaa ostopalveluna, miten se rahoitetaan ja millainen olisi tarjouspyynnön sisältö.

Esiselvityksen tavoiteaikataulu: Työnkuvaus tammikuussa ja itse esiselvitys maaliskuun 2005 loppuun mennessä.

3.2 Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö

Kuvaus: Julkisen ja yksityisen sektorin on välttämätöntä olla keskenään kiinteässä yhteistyössä. Tietoyhteiskuntaohjelma tarjoaa jo sinällään hyviä yhteistyökanavia, mutta tämän lisäksi on tarpeen selvittää, miten vuorovaikutusta ja yhteistyötä voitaisiin tiivistää erityisesti sähköisen asioinnin kehittämisessä. Erityisenä selvitystehtävänä on se, tarvitaanko erityistä yhteistyöfoorumia ja jos tarvitaan, niin minkälainen se olisi. Tässä tarkoituksessa jaosto on käynnistänyt valmistelun, joka tähtää siihen, että jaosto voi niin päättäessään tehdä asiasta aloitteen neuvostolle ja ministeriryhmälle.

Tavoite: Luodaan selkeä ja toimiva malli julkisen hallinnon ja yrityssektorin väliselle kiinteälle ja jatkuvalla yhteistyölle mahdollisesti erityisiä foorumeja tai vastaavia käyttäen. Tavoitteena on yhtenäistää näkemystä sähköisen asioinnin kehittämisen suunnasta ja tarpeesta.

Toimenpide: Valmistellaan asia käymällä keskusteluja keskeisten toimijoiden kanssa ja laatimalla keskustelujen pohjalta ehdotus yhteistyön toteuttamiseksi.

Jaoston esiselvitysryhmä: Jaoston jo syksyllä 2004 nimeämät valmistelijat Hosia, Sundqvist, Korhonen tekevät keskustelu- ja neuvottelukierroksen jälkeen asiasta aloiteehdotuksen yhdessä Ritva Elosen (TietoEnator), Hannes Lindénin (WM-data Novo) ja Aimo Maanaviljan (Elisa) kanssa.

Esiselvityksen tavoiteaikataulu: helmikuun 2005 loppuun mennessä.

3.3 Laajojen yhteishankkeiden rahoitusmallit

Kuvaus: Sähköisen asioinnin yhteisiä palveluja on toistaiseksi vain vähän. Keskeinen syy hitaaseen etenemiseen on rahoituksen järjestäminen usean organisaation hankkeissa, jolloin siitä saatavien etujen ja toisaalta kustannusten jakamisesta on vaikea löytää yhteistä näkemystä. Tämän vuoksi on tarpeen selvittää, minkälaisia vaihtoehtoisia rahoitus- ja investointimalleja on kehitettävissä välttämättömien yhteisten hankkeiden rahoittamiseen. Investointien takaisinmaksua varten on luotava täysin uudenlaisia takaisinmaksumalleja. Takaisinmaksumallien tulee sisältää mm. tehokkuushyödyn ulosmittaaminen prosessin kaikilta keskeisiltä osapuolilta. Rahoitus-, investointi- ja takaisinmaksumallien kehittämisen tukee osaltaan valtion hallinnon tuottavuusohjelmaa.

Tavoite: Parannetaan edellytyksiä yhteishankkeiden toteuttamiseen ja niiden rahoituksen järjestämiseen.

Toimenpide: Esiselvitys ja sen pohjalta varsinainen selvitystyö erilaisista vaihtoehtoisista rahoitusmahdollisuuksista. Jaosto päättää, johtaako selvitys neuvostolle ja ministeriryhmälle tehtävään aloitteeseen. Selvitystyön laatijan tulee olla rahoitusalaan tunteva henkilö.

Jaoston esiselvitysryhmä: Jarkko Lumio (eTampere, kokoonkutsuja), Pekka Sinkkilä (LVM), Jyri Koivosto (Song Networks) ja Aimo Maanavilja (Elisa).

Esiselvityksen tavoiteaikataulu: Työnkuvaus tammikuussa ja itse esiselvitys maaliskuun 2005 loppuun mennessä.

3.4 Perusmoduuliajattelu – case käyttöoikeuksien hallinta

Kuvaus: Sähköisen hallinnon ja erityisesti palveluketjuista koostuvien yhteisten palvelujen kehittäminen edellyttää yhä enemmän tietojen vaihtoa ja muuta yhteistyötä eri organisaatioiden välillä. Tietohallinnon ratkaisujen kirjavuus vaikeuttaa rajapintojen määrittämistä tai ainakin edellyttää yhä enemmän työtä. Yhteistoimintaan ja yhteistyöhön päästään helpommin, jos ratkaisut pohjautuvat alusta lähtien yhteisiin moduuleihin. Moduuleilla tarkoitetaan sähköiseen asiointiin liittyviä ja muihin tietojärjestelmiin sisältyviä yhteisiä osioita, jotka toistuvat samankaltaisina eri viranomaisten ja organisaatioiden prosesseissa tai tietojärjestelmäratkaisuisa. Moduulien kehittäminen on haastava tehtävä, mutta onnistuessaan se vähentää huomattavasti päällekkäistä kehittämistyötä ja siihen käytettäviä voimavaroja. Yhtenä esimerkkinä olisi julkisessa hallinnossa käytettävä mahdollisimman yhdenmukainen/samankaltainen ja yhteen toimiva käyttöoikeuksien hallintajärjestelmää, jossa eri viranomaisten virkailijoilla ja virkailijoiden eri rooleilla olisi yhteinen valtakunnan tasolla toimiva tunnistus- ja allekirjoitusratkaisu.

Tavoite: Saadaan laajasti julkisen hallinnon käyttöön mahdollisimman yhtenäinen ja tehokas käyttöoikeuksien hallintaratkaisu.

Toimenpide: Jaosto keskittyy sellaisiin osioihin, joita ei ole tekeillä jossakin muussa hankkeessa, mutta jotka saattavat silti olla kansallisten ratkaisujen pohjana. Myös alueellisten ratkaisujen mahdollista valtakunnallista hyödynnettävyyttä selvitetään. Tässä tarkoituksessa laaditaan arvio esimerkiksi Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirissä käytettävän käyttöoikeushallintaratkaisun tai muulla suunniteltujen ratkaisujen yleistettävyydestä muualle julkishallintoon.

Jaoston esiselvitysryhmä: Hannu Luntiala (VRK, kokoonkutsuja), Matti Korkeela (OKO), Seppo Kurkinen (VM), Arto Laurikainen (Paltamon kunta).

Esiselvityksen tavoiteaikataulu: Työnkuvaus tammikuussa ja itse esiselvitys maaliskuun 2005 loppuun mennessä.

3.5 Asiakirjojen ja tietojen digitaalinen välitys (ja eDay)

Kuvaus: Asiakirjoja viranomaisten kesken ja erityisesti valtion viranomaisten ja kuntien välillä siirretään huomattavissa määrin paperimuodossa huolimatta siitä, että asiakirjat on laadittu digitaalisessa muodossa. Sähköposti ja Internet ovat jo laajasti käytössä julkisella sektorilla, mutta nykyisellään ne eivät tarjoa riittävän tietoturvallisia tapoja asiakirjojen ja tietojen digitaaliseen siirtoon viranomaisten kesken ja viranomaisten ja yritysten välillä. Tarvittavia välityskanavia, tietoverkkoja tai välityspalveluja on käytössä vain rajatuissa julkisen hallinnon palveluissa (esim. eräät viranomaisilmoitukset yrityksiltä viranomaisille ns. TYVI-järjestelmässä). Turvallista sähköpostia varten on jo teknologiaa saatavilla, mutta silti turvallista sähköpostia käytetään toistaiseksi vain vähän erityisesti organisaatioiden välisessä tietoliikenteessä. Asiakirjojen ja tiedonsiirron laajemmaksi digitalisoimi-

seksi tarvitaan rajapintojen ja sanomavälityksen määrittämistä ja kehittämistä sekä yhteisesti sovittuja menettelyjä eri osapuolten välillä. Asiakirjojen ja tietojen nykyistä huomattavasti laajemmalla digitaalisella välityksellä olisi merkittäviä tuottavuusvaikutuksia ja se myös osaltaan tukisi sähköisten palvelujen rakentamista.

Tavoite: Nopeuttaa siirtymistä digitaalisten asiakirjojen välitykseen viranomaisten ja yritysten välillä. eDayn tavoitteena myös nostaa esiin erityiset ongelmakohdat ja esteet digitaaliseen asiakirjojen välityksessä.

Toimenpide: Esiselvityksessä selvitetään ensin Tanskassa toteutetun vastaavan hankkeen kokemukset. Esiselvityksessä tiiviisti arvioidaan mitkä ovat olleet digitaalisen asiakirjavälityksen hidasteet, ja mitä toimenpiteitä (kuten rajapinta- ja sanomavälitysmäärittäviä tai muita yhteisesti sovittuja menettelyjä) tarvitaan sekä ehdotetaan, mitkä tahot nämä toimenpiteet (määrittäykset) toteuttaisivat ja rahoittaisivat. Kolmanneksi esiselvityksessä määritetään tulisiko olla jokin erityinen kampanjapäivä (kuten eDay Tanskassa, vrt. Suomen Tietoturvapäivä) ja olisiko se kertaluonteinen vai toistuva, ja mitkä olisivat tällaisen päivän tavoitteet, sekä mikä tai mitkä tahot olisivat tällaisen päivän toteuttamisvastuussa. Neljänneksi esiselvityksen tehtävänä on arvioida voidaanko asettaa vuosien päässä oleva tavoitepäivämäärä, johon mennessä julkisen sektorin on kokonaisuudessaan tai valtaosin siirryttävä asiakirjojen ja tietojen digitaaliseen välitykseen sekä alustavasti arvioida mitä tällaisen tavoitepäivän saavuttaminen edellyttäisi julkisen sektorin organisaatiolta.

Jaoston esiselvitysryhmä: Folke Sundqvist (Kuntaliitto, kokoonkutsuja) Seppo Kurkinen (VM), ja Jari Viljasaari (Suomen Posti). Ryhmä on tarvittaessa yhteistyössä JUHTAn tietohallintojaoston kanssa.

Esiselvityksen tavoiteaikataulu: Työnkuvaus tammikuussa ja itse esiselvitys maaliskuun 2005 loppuun mennessä.

4 Seurattavia strategisesti merkittäviä hankkeita

Tietoyhteiskuntaohjelman toteutussuunnitelmassa on listattu lukuisa joukko eri toimijoiden vastuulla olevia ja vetämiä hankkeita (muistio 3.9.2004), joiden etenemistä jaoston tulisi seurata ja mahdollisesti edistää. Hankkeiden seurannassa jaoston on tarkoituksenmukaista keskittyä niihin hankkeisiin, joilla oletetaan olevan merkittäviä vaikutuksia tietoyhteiskuntakehitykseen tai jotka muutoin ovat muusta syystä strategisesti merkittäviä. Tällä hetkellä tällaisia hankkeita ovat mm.:

- Julkisen hallinnon sähköisen asioinnin strategia
- Sähköisen asioinnin arkkitehtuurityö ja Euroopan yhteen toimivuus arkkitehtuurin kehitys
- Julkiset palvelut verkkoon (JUPA) -hanke
- Prosessitietopankki
- Rekisteripoolin strategiatyö
- Tunnistamispalvelun kehitys (KATVE-konsortio)
- Lomake.fi:n tai vastaavien palveluiden käytön laajentaminen erityisesti kuntasektorilla
- Koulujen opetussuunnitelmien vahvistaminen tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntäen
- Merkittävät alueellisia ja paikalliset hankkeet (esim. eTampere ym.)
- Yhteispalvelu
- Digitaalisten paikkatietojen hyödyntäminen ja siihen liittyvä palvelujen kehittäminen
- Standardoinnin kehitys

5 Jatkotyöstämistä vaativia asioita ja hankeideoita

Tässä luetellut asioita tai hankeideat edellyttävät vielä lähempää jatkotyöstämistä ennen kuin ne voidaan nostaa varsinaisen toimintasuunnitelmaan.

Palvelukartta – sähköisen asioinnin kehittämisen priorisointi

Kuvaus: Kootaan julkisten palveluiden kirjo palvelukartaksi, jonka avulla arvioidaan kunkin palvelun ”sähköistämisestä” saatava hyöty laajasti ymmärrettynä. Arvioinnissa voidaan käyttää mm. panos/tuotos-analyysiä, palveluiden saatavuutta ja asiakkaiden muutosvalmiutta. Tuloksena on ”karkea” luokittelu eri palveluiden ”sähköistämisen” tuottamien hyötyjen ja ainakin kiireellisyyden mukaisesti. Palvelukartan eri luokittelulla (esim. frekvenssi) voidaan myös osoittaa, mitkä palvelut tuotetaan erillisinä ja mistä eri toimijoiden toisiinsa liittyvistä palveluista voidaan muodostaa (sähköinen) palveluketju. Mahdollisuuksien mukaan esitetään arvio myös vaadittavien kehityspanostusten suuruusluokasta. Työ liittyy hankekartan tekemiseen ja on hyödyllinen käytettäväksi yhdessä sen kanssa.

Tavoite: Saadaan kokonaiskuva sähköistettävien palvelujen laajuudesta yleensä ja nostetaan esiin tuottavimmat ja kiireellisimmät hankkeet (1), parannetaan tätä kautta hankkeiden koordinoitua, voimien yhdistämistä ja rahoitusmahdollisuuksia (2) ja nopeutetaan tärkeimpien palveluiden sähköistämisen kehitystä ja leviämistä (3).

Toimenpide: Valmistellaan aloite palvelukartan teettämiseksi yhteistyössä jaoston puheenjohtajan (Syyrakki) ja Kuntaliiton (Sundqvist) sekä mahdollisesti parin kolmen asian kannalta keskeisen ministeriöiden kanssa.

Jaoston vastuhenkilö: Veikko Syyrakki/Seutukeskus Oy Häme (Syyrakki) Folke Sundqvist/Kuntaliitto

RFID

Tausta: RFID (Radio frequency identification) tekniikka on nopeasti yleistymässä erityisesti logistiikkapalveluissa ja kaupankäynnissä.

Kuvaus: Perehdytään RFID -teknologiaan ja sen hyödyntämismahdollisuuksiin julkisessa hallinnossa.

Tavoite: Muodostetaan käsitys uuden tekniikan käyttömahdollisuuksista julkisessa hallinnossa

Toimenpide: Jaosto voi tutustua RFID -teknologiaan joko jäsenorganisaatioiden tai ulkopuolisten asiantuntijoiden johdolla suppeimmillaan kokouksessa tai esim. jonkin seminaarin yhteydessä. Tutustumisen jälkeen jaosto selvittää (selvityttää), mitä mahdollisuuksia tämä teknologia voisi tarjota julkishallinnon toimintaan. Mahdollisista perusteellisimmista selvityksistä ja muista aloitteista jaosto päättäisi alustavien selvitysten jälkeen.

Jaoston vastuhenkilö: Folke Sundqvist/Kuntaliitto

MUITA

Kansainvälinen yhteistyö – tärkeä ja vaatii täsmentämistä (mm. IDAbc-Interchange of data between administrations, businesses and citizens; alue- ja paikallistasoinen ELANET)

Arkistointi – voidaanko ajatella yhtä tai muutamaa digitaalisten asiakirjojen ”säilytysvarastoa”